

Hevur higartil kostað skattgjaldarunum 100 milliónir:

– Vit fara ekki at gera meiri á Sundi, fyrr enn vit vita, hvat havnin harinni skal og kann brúkast til, sigur Tórfinn Smith, formaður í havnanevndini (Mynd: Kalmar).

Kostar yvir 100 milliónir at fáa brúkiliga havn inni á Sundi

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað fer at kosta einar 100 milliónir afturat at fáa eina fullgöða havn inni á Sundi.

Hetta upplýsti Leivur Hansen býráðslimur á býráðsfundi í Havn hóskvöldið.

Á fundinum tosaðu býráðslimir nógv um tær deyðu fløgurnar í kommununi.

Tvs, um arbeiðið, sum ikki var gjørt liðugt og tí einki kastaði av sær.

Mestu umrøðu fekk havn inni á Sundi.

Hon kostaði 50 milliónir at gera. Við teimum rentum, og øðrum útreiðslum, sum vóru komnar afturat, kostar hon einar 100 milliónir í dag, varð upplýst á býráðsfundinum.

Hetta hildu býráðslimir var nógvur peningur at leggja í eina flögu, sum ikki hevði kastað eitt reytt oyra av sær enn.

Brúkilg, men óbrúkilg

Tórfinn Smith, formaður í Havnanevndini hjá býráðnum, sigur, at nevndin var varug við trupulleikan inni á Sundi og hon hevði eisini sett sær fyr at kanna, hvussu havnin kundi gerast nýtilig.

–Sjálvandi kann havnin á Sundi brúkast nógv dagar um árið, segði Tórfinn Smith.

Kortini helt hann, at havnin var óbrúkilg, tí styrkin hjá eini havn er nettupp, at hon kann brúkast í at kalla øllum veðri.

Tann stóri trupulleikin inni á Sundi er súðurin í sjónum.

Havnanevndin hevur haðtøl yvir, hvussu nógv dagar um árið, havnin kann brúkast, men formaðurin vildi ikki nevna tøluni, tí tey verða so ógvuliga svingandi frá ári til ár, alt eftir, hvussu veðrið er.

– Skal havnin inni á Sundi gerast so frægt nýtilig, at hon verður eitt álit, skal grótkast gerast út á fjórðin.

Hetta hevur havnanevndin eisini kannað leyðsliga.

– Og tveirri má eg siga, at Leivur Hansen skeyt ov lágt við sínum 100 milliónum, tað kostar omanfyri tað, segði Tórfinn Smith.

Eins og aðrir býráðslimir helt hann, at Sund var ein skeiv flöga, tí umstøðurnar vóru ikki nógv væl kannaði.

– Tað, eg fylst mest á, var, at býráðið leyp á leistum og bygdi eina havn inni á Sundi, bara tí ein borgari

í kommununi hevði borið uppá mál, hann hann hevði brúk fyr eini kei.

Eisini Leivur Hansen fanst at, at býráðið hevði ikki ráðført seg við nakran, tá ið havnin varð gjørd.

Sund var ein skilaleys flöga, segði hann.

Tórfinn Smith sigur, at sum tíðirnar eru, verður tað ikki við tað fyrsta, at farið verður undir eitt grótkast á Sundi fyr yvir 100 milliónir.

Yvihøvdur verður einki gjørt á Sundi fyrr enn meiri itøkiligar ætlanir eru um, hvat havnin skal brúkast til, segði hann.

Var rætt

Arnstein Niclasen, sum sat í býráðnum fyr Jan Christiansen, royndi at verja flöguna á Sundi.

Hann segði, at sum tíðirnar vóru tá, var tað rætt at bygja inni á Sundi.

– Tað hevði verið ein maður inni á býráðnum við stórum visionum og býráðið vildi geva honum møguleikan.

At landsstýrið so setti fót fyrri mannin, kundi býráðið ikki gera við.

Hann visti eisini afturat, at einki varð kannað.

Tvørturímóti høvdu nakrir av fremstu monnum á økinum í Danmark verið uppií ætlanin.

Og at kreppan síðan kom yvir okkum og setti fót fyr øllum øðrum ætlanum, kundi býráðið heldur ikki gera við.

Tórfinn Smith svaraði afturat, at hann visti einki um teir útlendsku kapasitetir, sum høvdu lagt býráðnum ráð um havnina á Sundi. Í hvussu so er vórðu eingir føroyskir kapasitetir spurdir til ráðs.

Fýra ár við ongum svari

Tíðliga næsta hevur Tórshavn kommunu eitt lögð jubeleum, sum onkur málbar seg.

Tá eru tað fýra ár síðani, at kommunan søkti landsstýrið um loyvi at skipa eina frihavn í Havn.

Tórfinn Smith, formaður í havnanevndini sigur, at kommunan søkti um henda møguleikan fyr at útvega Tórshavn Havn fleiri inntøkur.

Men enn var ikki so mikið sum eitt svar komið, hóast óteljandi áminningar og hann helt, at slík niðurgerðing og háðan av landsins høvudsíði, skuldi man leita leiði eftir.

Í rúkandi menning

ÁKI BERTHOLDSEN

Tórshavnar Havn er í rúkandi menning. Fleiri og fleiri ferðafólk koma um brygguna í Havn og meiri og meiri farmur verður skipaður upp á bryggjuna.

Hetta er eisini í fullum samsvari við ein miðvísan politikk hjá havnanevndini hjá býráðnum um at gera Tórshavnar havn til ein miðdepl í Norðuratlantshavi.

Tórfinn Smith, formaður í Havnanevndini, sigur at býráðið hevur gjørt nógv fyr at geva Tórshavnar Havn møguleika at mennast og nú eru møguleikarnir góðir M.a. er ein stór bingjuhavn gjørd á Eystarubryggju.

Hetta sæst eisini aftur í farmanøgdini og farmaflutninginum.

Tað er serliga sum umskipingahavn, at Havnin hevur sligið íggjøgnum.

Tórshavnar Havn varð ikki brúkt sum umskipingahavn fyrr enn í 1994. Tá vórðu 6.700 tons av farni fyrbils uppskipað upp her. Í fjør vaks talið til 13.300 tons.

Og menningin heldur fram og Tórfinn Smith sigur, at umn fá ár verða eini 60.000 til 70.000 tons umskipað um Tórshavnar Havn, eftir teimum upplýsingum, skipafeløgini hava givið býráðnum.

Higartil hava tað fyr tað mesta verið íslendingar sum hava skipað upp í Havn.

Men nú hava eisini norsk flutningsfeløg fingið eyguni upp fyr møguleikumum her, og eru farnir at skipa farm upp her, sum skal víðari til Norðuramerika.

Eisini talið á ferðamannaskipum, sum leggja at her er vaksið nógv.

Seinastu árin hava eini 16-17 ferðamannaskip verið at í Havn hvørt summar. Men í summar hava verið 25 skip og útlit eru til, at eisini hetta tal fer at veksa.

Sæst í inntøkum

Tórfinn Smith sigur, at hetta sæst eisini aftur í inntøkum hjá Tórshavnar Havn.

Í 1995 var inntøkan hjá Tórshavnar Havn 18,9 milliónir og næsta ár verða ter einar 25,2 milliónir.

Útreiðslurnar verða 22 milliónir.

Stóri vøksturin er í vørgjaldinum, sum var 8,2 milliónir í 1995, næsta ár verður tað 12,5 milliónir.

Selja Havnina

Tórfinn Smith sigur, at hesin vøkstur í virkseminum hjá Tórshavnar Havn er eitt úrslit av tí miðvísa arbeiðnum hjá býráðnum at lokka virksemið til Havnina.

Nýggjasta tiltakið hjá havnanevndini er at hon hevur gjørt ein litfagran bóking um á 60 síður á enskum um Tórshavnar Havn.

Vit gera stórt arbeiðið fyr at selja Havnina og bókingurin skal latast útlendingum, sum kanska fáa áhuga í at brúka Tórshavnar Havn.

Í bókinginum eru alskyns upplýsingar um Tórshavnar Havn og um Havnar bý og um teir møguleikar og teir hentleikar, sum her eru.

Hevur næstan ikki kostað kommununi eitt oyra av tí at hann er fíggiður við viðkomandi vinnulýsingum.

Tað var eitt enskt lýsingafelag, sum bjóðaði býráðnum eina heildarloysn. Tað einasta, Tórshavnar kommunu skuldi gera, var at útvega tekstin um sjálva Havnina.

17 milliónir næsta ár

Eisini næsta ár er ætlanin at gera fleiri fløgur í Tórshavnar Havn.

– Endamálið er fáa nýttu burtúr teimum fløgum, sum eru gjørdar.

Serliga tvær stórar fløgur eru á skránni, sigur formaðurin í havnanevndini.

Onnur fløgan er á Vestarubryggju, við oljukeina. Ætlanin er fyrst og fremst at gera aldukanningar og útbyggingin annars veldst so um úrsliti av teimum.

Býráðið vil alla tíðina verða eitt fet frammanfyri menningina og kunna taka ímóti teimum avbjóðingum, sum koma. Eingin aktivitetur skal verða forðaður av tí at eingir møguleikar ikki. Vit vilja verða so tilbúnir, sum møguligt, sigur Tórfinn Smith. Tilsamans er ætlanin at brúka 12 milliónir á Vestarubryggju.

Hann sigur, at hitt stóra málið hjá býráðnum er at bota um pakkhúsin, bæði gera nýggj pakkhús og gera tey, sum eru, í stand. M.a. er ætlanin at gera nakað við saltsøluna. Saltsplan kostaði 1,5 millión, men leiguinntøkan er 800.000 um árið.